

DZIENNIK URZĘDOWY WOJEWÓDZTWA ŚLĄSKIEGO

Katowice, dnia 14 lutego 2018 r.

Poz. 990

WOJEWODA ŚLĄSKI

ZARZĄDZENIE ZASTĘPCZE NR NPII.4131.4.17.2018 WOJEWODY ŚLĄSKIEGO

z dnia 14 lutego 2018 r.

w sprawie zmiany nazwy ulicy

Na podstawie art. 6 ust. 2 w związku z art. 1 ust. 1 ustawy z dnia 1 kwietnia 2016 r. o zakazie propagowania komunizmu lub innego ustroju totalitarnego przez nazwy jednostek organizacyjnych, jednostek pomocniczych gminy, budowli, obiektów i urządzeń użyteczności publicznej oraz pomniki (Dz. U. z 2016 r., poz. 744 z późn. zm.), dalej jako „ustawa”

zarządza się, co następuje:

§ 1. Dokonuje się zmiany nazwy ulicy "**Leona Kruczkowskiego**" (10016) położonej na terenie Gminy Gliwice na całym jej przebiegu, na: "**Jana Karskiego**".

§ 2. Wykonanie zarządzenia zastępczego powierza się Prezydentowi Miasta Gliwice.

§ 3. Zarządzenie zastępcze wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Śląskiego.

§ 4. Zarządzenie zastępcze podlega wykonaniu począwszy od dnia wejścia w życie.

Uzasadnienie

Zgodnie z art. 6 ust. 1 ustawy nazwy budowli, obiektów i urządzeń użyteczności publicznej, w tym dróg, ulic, mostów i placów, upamiętniające osoby, organizacje, wydarzenia lub daty symbolizujące komunizm lub inny ustrój totalitarny lub propagujące taki ustrój w inny sposób, właściwy organ jednostki samorządu terytorialnego, zmienia w terminie 12 miesięcy od dnia jej wejścia w życie. W przypadku niewykonania tego obowiązku w ww. terminie tj. do dnia 2 września 2017 r. właściwy wojewoda ma obowiązek wydania zarządzenia zastępczego, w którym nadaje nazwę zgodną z art. 1 ustawy w terminie 3 miesięcy od dnia, w którym upłynął wyżej wskazany termin. Wydanie ww. zarządzenia zastępczego, zgodnie z art. 6 ust. 3 ustawy winno zostać poprzedzone uzyskaniem opinii Instytutu Pamięci Narodowej - Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu potwierdzającej niezgodność nazwy obowiązującej w dniu wejścia w życie ustawy z przepisem art. 1.

W przedmiotowej sprawie Wojewoda Śląski pismem Nr NPII.4100.194.2017 z dnia 8 września 2017 r. zwrócił się do Prezydenta Miasta Gliwice z prośbą o udzielenie informacji, dotyczącej ulicy "Leona Kruczkowskiego" położonej na terenie Gminy Gliwice tj.: jaki charakter posiada przedmiotowa droga (publiczna czy wewnętrzna) w rozumieniu ustawy o drogach publicznych; komu przysługuje prawo własności nieruchomości, na których położona jest ww. ulica oraz kto i kiedy nadał nazwę tej drodze -

w przypadku, gdy była to Rada Miasta Gliwice (Rada Narodowa), poproszono o przesłanie Wojewodzie uchwały w sprawie nadania nazwy ww. ulicy wraz z uzasadnieniem.

W odpowiedzi na wyżej wskazaną korespondencję, pismem Nr GE.6625.22.2017 z dnia 14 września 2017 r. Kierownik Referatu Ewidencji Gruntów działający z upoważnienia Prezydenta Miasta Gliwice wskazał, że przedmiotowa droga posiada charakter drogi publicznej w rozumieniu ustawy o drogach publicznych; a także, że nazwę przedmiotowej drodze nadano uchwałą Nr 25/64 Miejskiej Rady Narodowej w Gliwicach.

Powyżej wskazanej ulicy "Leona Kruczkowskiego" w Centralnym Rejestrze Ulic (ULIC) prowadzonym przez Główny Urząd Statystyczny nadano identyfikator 10016 .

Wojewoda Śląski realizując wymóg wynikający z art. 2 ust. 1 w związku z art. 6 ust. 3 ustawy, pismem z dnia 15 listopada 2017 r., Nr NPII.4100.194.2017 zwrócił się do Instytutu Pamięci Narodowej Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu - o wydanie opinii dotyczącej zgodności nazwy ulicy "Leona Kruczkowskiego" położonej na terenie Gminy Gliwice z art. 1 ustawy.

W dniu 30 stycznia 2018 r. Wojewodzie Śląskiemu została doręczona opinia Nr BUW-940-11(14)/18 wskazująca, że w opinii Instytutu Pamięci Narodowej nazwa ulicy "Leona Kruczkowskiego" na terenie Gminy Gliwice jest niezgodna z art. 1 ust. 1 ustawy.

W wyżej wskazanej opinii podniesiono, iż *„Leon Kruczkowski (1900-1962) był działaczem komunistycznym, członkiem kierowniczych struktur komunistycznej partii i państwa, pisarzem i publicystą, autorem dzieł literackich, w tych dramatów. W okresie powojennym aktywnie zaangażował się w działalność komunistycznej Polskiej Partii Robotniczej (PPR) oraz Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej (PZPR). W latach 1954-1959 był zastępcą członka Komitetu Centralnego PZPR; w latach 1959-1962 – członkiem KC PZPR. Od czerwca 1945 r. był wiceministrem kultury i sztuki w zdominowanym przez komunistów tzw. Tymczasowym Rządzie Jedności Narodowej oraz – później – w komunistycznym rządzie Józefa Cyrankiewicza (do 1948 r.). Został z ramienia PPR mianowany na członka Krajowej Rady Narodowej. Potem z ramienia PPR i PZPR zasiadał w Sejmie PRL w kolejnych kadencjach – do 1962r. W okresie dojrzałego stalinizmu objął funkcję prezesa Zarządu Głównego Związku Literatów Polskich (1949 – 1956). Gwarantował spójność działań ZLP z propagandową działalnością władz komunistycznych. W latach 1952-1956 był członkiem prezydium Ogólnopolskiego Komitetu, stworzonego przez komunistów Frontu Narodowego i – w latach 1958-1962 – członkiem prezydium Ogólnopolskiego Komitetu stworzonego na to miejsce Frontu Jedności Narodu. Był członkiem stworzonej przez komunistów i finansowanej przez ZSRR Światowej Rady Pokoju (od 1950 r.), propagandowo wspierającej na arenie międzynarodowej politykę imperialną Związku Sowieckiego, oraz członkiem prezydium Polskiego Komitetu Obrońców Pokoju. W lutym 1957 r. został członkiem Rady Państwa PRL”.*

Wojewoda Śląski w pełni podziela i przyjmuje wnioski płynące z ww. opinii, uznając konieczność zmiany nazwy ulicy "Leona Kruczkowskiego", jako sprzecznej z art. 1 ust. 1 ustawy.

Ponadto, w przedmiotowej sprawie Wojewoda Śląski pismem Nr NPII.4100.194.2017 z dnia 15 listopada 2017 r. zwrócił się do Prezydenta Miasta Gliwice z prośbą o podanie propozycji nowej nazwy ww. ulicy, adekwatnej do nazw ulic, które położone są w najbliższej okolicy lub ewentualne wskazanie nazw okolicznych ulic.

W odpowiedzi Zastępca Prezydenta Miasta Gliwice, pismem Nr GE.6625.22.2017 z dnia 29 listopada 2017 r. przekazał wykaz ulic zlokalizowanych w najbliższej okolicy ulicy Leona Kruczkowskiego. Są to ulice: Gustawa Morcinka, Władysława Broniewskiego, Juliana Ursyna Niemcewicza, Zygmunta Krasińskiego, Tadeusza Żeleńskiego-Boya, Literatów, Gabrieli Zapolskiej, Kazimierza Pułaskiego, Rejtana, Przyszowska. Nie została jednak podana propozycja zmiany nazwy ulicy.

Jednakże do Wojewody wpłynęło pismo od innego podmiotu, w którym zaproponowano, aby wskazanej ulicy nadać nazwę *„Jana Karskiego”*.

Wojewoda Śląski uwzględnił zaproponowaną wyżej nazwę ulicy, gdyż nazwa ulicy *„Jana Karskiego”* koreluje z pozostałymi nazwami ulic w gminie Gliwice.

Zgodnie z dostępnymi źródłami: *„Karski, Jan, właściwie J. Koziulewski, pseud. Witold, ur. 24 IV 1914, Łódź, zm. 13 VII 2000, Waszyngton, działacz konspiracji 1939–44, kurier Polskiego Państwa Podziemnego, historyk; od 1939 w konspiracji; kilkakrotnie przewoził do Francji i Wielkiej Brytanii raporty dla władz RP*

na uchodźstwie; aresztowany przez gestapo, odbity przez oddział AK ze szpitala więziennego; 1942–43 poinformował władze: RP na uchodźstwie, Wielkiej Brytanii, USA i organizacje żydowskie o zagładzie Żydów w Polsce; po wojnie na uchodźstwie; od 1952 profesor Uniwersytetu Georgetown w Waszyngtonie; [...] 1995 odznaczony Orderem Orła Białego." (zob. www.encyklopedia.pwn.pl).

Nie ulega wątpliwości, że postać Jana Karskiego jest godna upamiętnienia poprzez nadanie nazwy ulicy.

Reasumując, wydanie zarządzenia zastępczego, w sprawie zmiany nazwy ulicy z "*Leona Kruczkowskiego*" na "*Jana Karskiego*" należy uznać za uzasadnione i konieczne.

Na podstawie art. 5 ust. 1 i ust. 2 ustawy pisma oraz postępowania sądowe i administracyjne w sprawach dotyczących ujawnienia w księgach wieczystych oraz uwzględnienia w rejestrach, ewidencjach i dokumentach urzędowych zmiany nazwy dokonanej na podstawie ustawy są wolne od opłat. Zmiana nazwy dokonana na podstawie ustawy nie ma wpływu na ważność dokumentów zawierających nazwę dotychczasową.

Na niniejsze zarządzenie zastępcze, zgodnie z art. 6c ustawy, w związku z art. 4 ustawy z dnia 14 grudnia 2017 r. o zmianie ustawy o zakazie propagowania komunizmu lub innego ustroju totalitarnego przez nazwy jednostek organizacyjnych, jednostek pomocniczych gminy, budowli, obiektów i urządzeń użyteczności publicznej oraz pomniki oraz ustawy o zmianie ustawy o zakazie propagowania komunizmu lub innego ustroju totalitarnego przez nazwy budowli, obiektów i urządzeń użyteczności publicznej (Dz. U. z 2017 r., poz. 2495), służy skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gliwicach, za pośrednictwem Wojewody Śląskiego, w terminie 30 dni licząc od dnia doręczenia zarządzenia, jedynie w przypadku, gdy brak możliwości wykonania obowiązku, o którym mowa w art. 6 ust. 1 ustawy, wynikał z przyczyn niezależnych od jednostki samorządu terytorialnego.

Wojewoda Śląski

Jarosław Wieczorek

Otrzymują:

- 1) Rada Miasta Gliwice
- 2) a/a